

Онда би од настаријег до најмлађег службеника катастра сваки осећао, да је учињено све што се могло, за извршење омеђавања. Нико тада неби имао ни право нападти на рад Одељења катастра.

Претставка удружења Југословенских инжињера и архитеката на господина министра финансија.

Пред нама се налази претставка Удружења Југословенских инжињера и архитеката поднесена на Мин. финансија, садашњег претседника краљевске владе Г. др. *Милана Стодјадиновића*.

Подношење предње претставке изазвало је приличну узнемиреност у нашим редовима, те је на Главној скупштини у Загребу дошло до изражaja, тим пре што је ово први пут да се Инжињерско удружење појављује са својом претставком.

До овог негодовања на скупштини дошло је услед тога да ни Удружење, ни поједини чланови нису знали тачну сајрјину претставке, а достављено им је да је иста уперена против геодета и геометара. Но, и на главној скупштини у Загребу и доцније није престало интересовање за ову акцију Инжињерског Удружења. Ради тачног обавештења, у смислу одлука конгреса Гл. Управа обратила се је на Удружење Југ. инж. и архитеката с молбом да нам даду тачно обавештење о подношењу предње претставке, те да нам доставе копију исте.¹⁾

У међувремену Удружење Југослов. инж. и архитеката обавештено о расправи на Скупштини у Загребу по овом питању, у жељи да пружи Удружењу тачно обавештење, доставило је препис предње претставке са пропратним писмом у коме кажу: „На скупштини у Загребу дошло је до речи и скроз нетачног тумачења. Да су такви наводи из основа погрешни, цењени наслов ће се најбоље уверити кад пажљиво прочита претставку. Очига је да се овом претставком

¹⁾ Истог дана кад смо тражили обавештење добили смо претставку и пропратни акт, те види се да је жеља била Инж. Удружењу да нас сами обавесте.

напада систем рада који је заведен у Одељење Катастра и државних добара и да се тражи измена тога система.“

Главна Управа Удружења геом. и геодета са задовољством је примила ово обавештење и достављену претставку, јер се из истог види да Удружење није имало за циљ да врши атак на нас геометре и геодете, већ да укаже да је катастарски премер овакав какав је рађен до сада промашо свој прави циљ, да је у ствари провизориј, а затим да су систем и организација имали штетних последица по већ извршене радове и напослешку не само да геодетски инжињери нису имали учешћа у вођењу ових послова већ да су били запостављени. Све ове три чињенице могле би се примити без коментара као посве тачне. Па ипак, констатујемо да је претставка веома површна, недовољно документована и обраћена, да није у свему идентична са датом изјавом у погледу геодета и геометара, сматрајући да имају само и искључиво право на извесне геодетске радове и вођство, не упушта се у геодетско законодавство, не испитује узроке и последице у потпуности.

Све ово даје нам повода да се упустимо у расматрање ове претставке, да изнесемо извесне чињенице у вези са истом, да дадемо испитати је како са техничке стране израде катастра, тако и са сталешког становишта. Пре него пређемо на излагање морамо приметити и са жалењем констатовати да је Удружење Југословенских инжињера и архитеката тек данас након 15 година рада катастра, тек онда кад је извршен премер 2.500.000 ха и огромни број градова и вароши објавило је да извршени радови на кат. премеру нису задовољавајући.

Но, ма колико да је тачна предња претставка у погледу извршених радова на новом катастарском премеру, за нас Удружење геом. и геодета не даје ништа ново, с обзиром да ни једна нова чињеница није изнесена, коју Удружење геометара и геодета није безброј пута изнело на надлежно место. Оно нам пружа једину сatisfakцију, а на име сагласност и потврду како у техничком погледу израде катастра, тако исто и у погледу система рада и организације на новом премеру. Покушаћемо да у кратким потезима дамо приказ до сад извршених радова, да се дотакнемо геодетског законодавства, система рада и организација, стварање геодетског кадра, животних услова геометара на новом премеру, моно-

полисања свих геодетских послова, резултата рада Удружења, резултата тачности извршених радова на новом премеру, то нам је и право и дужност у интересу саме институције катастра и сврхе којој има да служи.

Радови на новом катастарском премеру.

Радови на новом катастарском премеру Србије, Јужне Србије и Црне Горе почели су год. 1919. оснивањем Генералне дирекције Катастра, са задатком да приступи организацији новог кат. премера. Све радове до данас извршене на новом катастарском премеру можемо поделити у два периода. Први од оснивања па до 1923 године и други од 1923 до 1935 год. О овом првом четворогодишњем периоду до 1923. год. скоро се и нема шта рећи, јер су рађени свега четири пет срезова и до тада нису били завршени, а рађени су без смисла, без савремене геодетске науке, без методе, на парче, без основе тригонометриске и нивеланске мреже која је тек доцније уметана и т. д. Већ је о овом периоду написано да ови радови носе у себе обележје приличног лутања.¹⁾ Доласком на чело институције катастра г. Инж. Станоја Недељковића, тадашњег доцента универзитета, настало је други период у погледу израде катастра. Може се рећи да су првобитне тешкоће које су имале да се савладају биле огромне, међу којима највише немање стручног геодетског персонала и избор методе рада.

Оснивањем геометарског отсека на Средњој техничкој школи и избором методе рада било је поздрављено, јер је обећавало да ће будући катастар Србије и Црне Горе бити израђен на најтачнији и најсавршенији начин.

Спремање стручног геодетског ћадра

Да би кат. премер могао да се изведе, требало је најпре решити, питање геометарског ћадра. Већ 1922 године Мин. Финансија — Дирекција катастра прима 50 питомаца које шаље у Геодетску и грађевинску Академију професора г. Д. Андоновића за геометре, док је 1924 године основан геометарски отсек на Средњој техничкој школи у Београду, Загребу, Љубљани и Сарајеву. Кроз ову школу прошао је велики

¹⁾ Констатуација г. инж. Александра Костића, геометарски и геодетски „Гласник“ год. 1934—свеска 5, страна 288.—

број ученика тако да је дипломирало 1300 геометара. Прилично је велики број ученика који су прошли кроз ову школу, али нису дипломирали, но већина је била ипак запослена на радовима на новом катарском премеру. Тек од 1927 године почиње пријем геодетских инжињера са Загребачког универзитета, у служби катастра. Но постепено тако да се њихов број пење 1935 год. на 20. Радови на новом премеру почели су са оним старим геометрима који су завршили геометарско-пореску школу у Академији г. проф. Андоновића и који су читавих 20 до 30 година радили чисто пореске ствари, док су други део персонала сачињавали Руси-емигранти већином бивши Царистички официри разних класа од п. поручника до ќенерала, а веома мали број емиграната су сачињавали инж. и геом. Год. 1928 проф. унив. инж. г. Свишчов оснива свој шестомесечни курс за спремање помоћног геометарског персонала. Кроз овај курс прошло је преко 300 лица, који су већином нашли запослење у катастру, но тако да су они доцније употребљени потпуно самостално на извођење свих радова на новом премеру.

Као што се види, персонал за израду катастарског премера сачињавали су људи са веома различитом стручном спремом, а за добар део може се рећи и без оштег стручног знања, спремљен само шаблонски, да радове изводи механички. Видећемо доцније зашто је и чему је ово имало да послужи.

Геометарско Законодавство — Закони, Уредбе и Правилници

Доласком на чело институције катастра г. Недељковића ми нисмо имали геодетског законодавства. Радови на новом премеру вршени су на основу расписа и наређења. Тек након 10 година од почетка радова, односно након шест година од долaska г. Ing. Недељковића донесен је јануара 1929 год. Закон о катастру земљишта.¹⁾ Значи ли, да се и овај период од шест година може да назове период лутања, јер се радило без Закона. Па ипак овај период је сасвим други од оног пре 1923 год.

¹⁾ Првобитни пројекат закона о катастру земљишта који је израдило Оделење кат. године 1926 Скупштина Удружења геометара у Загребу одбацила га је у начелу.

Познато је, да још 6. априла 1891 године, решењем Министра Финансија усвојен за премер тадање Кр. Србије Пруски катастарски Правилник, који је преведен и штампан о трошку Мин. финансија. Радови су истине обустављени год. 1894, али Правилник није тим престао важити. Сви радови имали су бити рађени по овом Правилнику. Но претпоставимо да такав Правилник није постојао, тадањи начелник био је ђак, асистент и доцент универзитета проф. Андоновића, који су и у својој школи и на Универзитету радили по овом Правилнику и као најбољи дали превести и усвојити код нас.

Истовремено самим тиме, он је био сарадник и познавалац основних принципа и начела творца катастарског питања у Србији покојног проф. М. Андоновића и његовог сина Драгомира. Њему је био познат нацрт Закона о катастру земљишта од г. проф. Д. Андоновића, као и његов експозе дат на Крфу, а који је штампан у Геом. и геод. „Гласнику“ стр. 215. св. 3 год 1932.. Ради прегледности у кратким потезима анализираћемо како ове пројекте г. проф. Д. Андоновића, тако и наше геодетско законодавство. Узећемо само неколико реченица из пројекта Закона о катастру г. проф. Д. Андоновића да би га довели у везу са Законом од 1929 године. Ево шта каже г. проф. Андоновић: „Премер свих непокретности извршиће се на савремени начин, помоћу триангулатије, нивелмана, полигоне мреже, детаљног снимања и одређивања висина.

„Катастру мора предходити тачно омеђивање и обележавање; међа сталним белегама на терену за свако непокретно имање;

Технички део катастра обухвата израду планова у великој размери за сваку општину; дефиницију теренског рељефа и одређивање површина сваког имања без изузетка.

На овнову тих података израђују се баштинске књиге у које мора бити уписано са одговарајућим подацима свако имање без изузетка.

Кад се у извесном тренутку добио такав отисак свега што у општини постоји одмах мора настати стално одржавање катастра (евиденција, ревизија) тако да катастар буде увек потпун, *avec à jour*.

Планови морају бити тако рађени да се лако могу репродуктовати и ставити публици на расположење по

умереној цені и фотографским путем смањени дати карте у свима размерама".

Главне одлике Закона о катастру земљишта који је донесен год. 1929 су следеће: Чл. 6. Катастарским премером има се установити облик и површина свих парцела појединих поседника једне кат. општине. Премер треба да даде хоризонталну и вертикалну преставу, терена како би подаци премера могли да служе за све техничке и привредне циљеве.

Чл. 8. Подлога кат. премера и свих парцеларних премера преко 150 ха. површине јесте државна тријангулација и нивелман виших редова. Чл. 9. *Пре премера се имају границе сваке катастарске општине омеђити трајним видним белегама.* Трошкове око омеђивања и обележавања међа падају на терет дотичних општина. Чл. 10. Држава, област (бановина) срез, општина, све јавне установе и сопственици комасираних поседа као и оних парцела које улазе у делокруг одржавања катастра, дужни су омеђивати трајним видним белегама своја имања односно објекте који служе јавној употреби. Чл. 11. Омеђивање по чл. 9 и чл. 10 имају се обавити пре кат. премера.... *Не извршили се у одређеном року сви радови око омеђивања обавиће их кат. власници о трошку сопственика.* Чл. 12. Сви преломи на међама парцела између разних сопственика имају се обележити трајним видним белегама и могућству од природног или вештачког камена. Чл. 69. Вароши (градови) и варошице сносе све трошкове око њиховог грађев. реона. Чл. 72. Предвиђа казне за повреду кат. белега. Као што се види основна начела пројекта закона од г. проф. Д. Андоновића и донесеног закона у техничком погледу су истоветна.¹⁾ Донесени закон о катастру земљишта предвидео је заиста израду катастра на најсавршенији и најтачнији начин. Како је све до 1929 године, извршени премер био само минималан, то се већина геодетских стручњака радовала доношењу овог Закона (без обзира на извесне недостатке) јер је веровала да је десетогодишњи рад без Закона био штетан. Но нажалост ни пре ни после доношења овог Закона, није се ћат. премер радио онако како је Закон предвидео. Основна начела закона о катастру земљишта била су пренебрежнута,

¹⁾ Они се доцније разилазе, јер пројекат г. проф. Андоновића предвиђа „катастар“ и баштинска књига у једно надлежтво. Има и других разлика, али ова је битна.

а самим тиме његов како технички тако и привредни циљ био је прогађен. Не желимо да се ово узме за зло, не желимо да се схвати да хоћемо данас да критикујемо рад бившег начелника, не, већ хоћемо да укажемо само на то, да је Закон остао само на папиру. Да је наш катастарски премер употребљив само и искључиво за извршење пореског закона; поред све своје тачности у погледу премера парцела, услед тога да није извршено омеђивање трајним видним белегама и није истовремено рађена вертикална пројекција, ма да је то јасно и изрично законом предвиђено. Удружење геометара и геодета и раније, а специјално од дана доношења овог Закона употребило је сва могућа легална сртства да се нови кат. премер саобрази Закону о кат. земљишта. На основу закона о катастру земљишта израђени су 7 Правилника, који су у ствари разрађени Пруски кат. Правилник. Донесен је Закон о земљишним књигама. Донесена је Уредба о извођењу јавних геодетско-геометарских радова. Донесена је Уредба о организацији финансијске власти. Донесена су 2 Парвилника о омеђавању. Први о омеђавању катастарских општина бр. 2847 од 1929 год., и Правилник бр. 83190 од септембра 1929 год. о омеђавању имања и објеката трајним видним белегама по одредби чл. 10. Закона о кат. земљишта. Донесена је Уредба бр. 95420 од децембра 1929 год., о изради кат. зем. путем приватних предузећа. Донесен је на крају Правилник бр. 9810 о Паушалном систему плаћања теренског рада службеника М. Ф. Одељка катастра и држ. добра, као и низ других Уредба и Правилника, наређења која су исте мењала и допуњавала. Скоро сви Закони и Правилници и Уредбе доносене су без сарадње Удружења геом. и геодета. Све је ово већином уређено од 1929-1931 год. у времену кад је законодавна процедура била најбржа. Тадањи Мин. финансија г. др. Шврљуга издао је наређење број 6747 од 26 сеп. 1929. год.: „Забрањујем свим финансијским чиновницима, да било у часописима или листовима својих Удружења, било на ма који начин путем штампе са потписом или без потписа, предају јавности написе, чланке, брошуре, којима се подвргавају критици разни Закони и наређења, т. ј. погрешно тумаче. Према томе могу фин. чин. у будуће путем штампе било о којим предметима и питањима само у циљу популаризовања законских одредаба преда-

вати јавности написе, у противном биће најстрожије кажњени, а Удружења излажу се опасности да буду растурена." Под оваквим околностима заиста рад Удружења био је веома тежак, па ипак видећемо у напред до којих граница смо ишли.

Централизација свих геодетских радова у Оделењу Катастра

Пре доношења Закона о катастру Земљишта, као и после доношења Закона и свих Правилника и Уредаба све јавне радове на катастру у Србији предузимало је и радило Оделење катастра, у својој режији и тиме чинило конкуренцију овл. цивил. геом. геодетима и геод. инжињерима. По Закону о катастру земљишта Градови и Варошице дужне су да саме изврше премер свога грађевинског реона. Оделење катастра све то ради у својој режији, па не само то већ, све Уредбе и Правилници донесени, били су такви, да се цивилна геодетска пракса скучи и ограничи. Затим да се геом. геодетски кадар задржи у Оделењу. Уредба број 1100/V-932 године предвиђа да геометар, државни чиновник, након дипломског испита, после трогодишње праксе у државној служби и положеног држ. стручног испита, након одступања из државне службе, не може се бавити цивилном праксом, потребан му је још један испит. Његово знање и способност као државног чиновника није довољна за цивилну праксу. Затим иде у ограничењу даље и каже, да државни чиновник не може полагати испит за цивилног геом. док унапред у року 1. године не поднесе оставку на државну службу, а нужно је да најмање проведе 15. год. у државној служби да би стекао право за геом.-геод. цивилну праксу што би значило да је пракса у државној служби пет пута мања вредност него ли у цивилној, што није случај. Нису се на томе задржали, већ доносе Правилник бр. 95420-V-32 год. израда катастра путем приватних предузећа и уводи максималне цене, тако да нико у овој земљи не може да се усуди да нешто предузме радити по тој Уредби. Успех ове Уредбе свео се је на једну једину општину. Поред тога предузимач је морао да добар део трошкова сам поднесе. Затим се шаљу расписи и максимира се цена радова цивилних геометара, онемогућава се слободна утакмица и конкуренција. Док је у државном катастру уведен

огроман број и нестручног и неквалификованог особља, дотле се од цивилних геометара захтева да помоћно особље мора бити квалифицирано. Премер највећих наших градова извршило је Оделење у својој режији и са ђацима на практичне вежбе. У исто време, у место да се даде најбољи и најтачнији план према вредности земљишта, добијао се је на овај начин свакако други резултат, а не онај који је Законом предвиђен. Жеља је била да се ма по коју цену и ма на који начин премери што више хектара. У том циљу централише целокупни геодетски персонал у Мин. финансија Оделењу катстра и одатле их упућује на теренске радове, на новом премеру, наравно без права на путне и селидбене трошкове. Оделење се није задржало на томе, оно доноси Правилник бр. 9810. познати Правилник о паушалном систему на новом кат. премеру, којим су предвиђени немогући минимуми. Створена је у сред државног надлежства несолидна утакмица и конкуренција.

Животни услови геометара на новом катастарском премеру.

Радови на новом кат. премеру узели су широког маха тек од 1928 године, све дотле може се рећи да су чињене припреме и спремање геод. кадра. Закон о непосредним порезима предвиђа да катастарски премер има бити завршен у року од 10. години т. ј. до краја 1938 године. Као што смо видели у моменту ступања на снагу овог Закона било је већ кроз школу прошао већи број геометара, попуњени са слушаоцима курса г. проф. Свишчова и малим делом геод. инж. Настала је права трка за хектарима. Заједено је радно време од изласка до заласка сунца. Почело је рачунање полигоне мреже и недељом и празником. Уведено је ноћно рачунање пол. мреже. Створено је непрекидно на терену шеснаесточасовно радно време, а кроз читавих 6—7 године скоро у свим секцијама 2-часовно прековремено радно време. Год. одмор није ни $\frac{1}{2}$ одобрен, а за осуство се ретко знало. Радило се у тако лошим канцеларијама, у кафанама, ходницима и т. д. Уведене су строге и казне, тако да су у последње време промашиле свој прави циљ. У материјалном погледу, у жељи што јефтиније хектара појавили су се разни облици смањивање паушала, не плаћање путних и селидбених трошкова, кажњавања, не веровање лекарским уверењима

и т. д. Једном речју успешан рад био је онемогућен, убијена је свака воља и полет ових младих људи, који су тек из школске клупе ступили у службу.



Сл. 1. Стан и канцеларија геометара на терену у срезу Моравичком.



Сл. 2. Караван полази за Перистер, где ће секција остати под шаторима за време премера. Дивље звери нагоне геометре да се наоружају

Далеко би нас одвело ако би покушали и један стоти део тегоба и препрека, које су се појавиле изводећи ове радове

да прикажемо. Желимо овде само да се дотакнемо животних услова на новом премеру, да бацимо само летимичан поглед под којим се је условима радило. Но нека нико не схвати да нам је циљ да животним условима на терену правдамо неуспех, не, баш на против, ми и као целина и као појединци са нашим успехом на новом премеру можемо бити задовољни. *Геометри су били само извршни органи, и радили су потпуно свесно и пожртвовано, дали су премер парцела заиста*



Сл. 3. Млад геометар пун воље и енергије пркоси временским непогодама

добар, то јест онакав какав се је од њих захтевао. Ми не бацамо кривицу ни на нестручно особље. Под другим условима, другом систему рада у другој организацији дали би заиста други резултат. Исти је случај и са геодетским инжињерима. И једни и други радили су под истим системом и организацијом, и један и други дали су исте резултате и квалитетивне и квантитативне, наравно сразмерно броју. Не треба бацати кривицу не само на геом. и геодете, ни на геод. инжињере што је катастарски премер подбацио, већ чак ни на оно

неквалификовано особље, кривица је до оних који су руко водили, који су довели до овог стања који су написали Законе, Правилнике и Уредбе а нису их се придржавали.

Акција удружења геометара и геодета.

Увиђајући тешке и недогледне последице, како одступања од законских прописа и правилника, тако и од стварања овакве утакмице и несолидне конкуренције, постављања немогућих минимума, имајући у обзир да постоји добар део нестручног и неквалификованог особља, познајући како методу рада тако исто и систем и организацију, Удружење геом. и геодета сматрало је за своју дужност да као стручно Удружење у интересу првобитно саме институције катастра и сврхе којој има да служи, да скрене пажњу меродавним факторима на све штетне последице увођења оваквог система рада. Не само да смо скренули пажњу тадањем начелнику, већ и свим меродавним факторима у Министарству финансија. Критика Удружења ишла је толико далеко, да у времену кад је већ постојало наређење баш Мин. финансија г. др. Шврљуге, да се несмеју Закони и наредбе критиковать, већ само популаризирати, кад је слобода штампе у опште била ограничена и под условом макар Удружење распустили, свесно је да је та критика не злонамерно већ на против добронамерна рекло: „На овоме месту категорички тврдимо да се према геометрима на новом премеру не примењују позитивни земаљски закони, а о томе имамо безброј доказа.“

Удружење подноси претставку Мин. Финасија и каже: „Овај рад довешће до жалосних и катастрофалних резултата катастра, јер и поред свих рачунских слагања по правилнику дозвољених шак код таквог катастра биће пре-гажен технички циљ, а донекле и привредни, и може се десити да однашег катастра једнога дана за похвалу буде само тригонометриска и донекле полигона мрежа, а детаљ бледа слика стварности на терену“. Скупштина удр. геом. и геод. у Љубљани у својој резолуцији тражи укидање овога система и каже: „Констатујемо жалосну чињеницу да је здравствено стање геометара на новом премеру услед пренапорних радова постало најважније стапешко питање. „У тачки 2. резолуције захтева: „Укидање паучалног система

плаћања теренских радова, јер је тај систем штетан по здравље геометара и услед несолидне конкуренције доводи до квалитативно рђавих радова.

„Године 1933 Главна управа подноси претставку г. Мин. Финасија у којој каже: „Ако кат. премер продужи да се ради по овом систему и оваквој организацији онда то неће бити велика културна творевина већ бледа слика стварности на терену, а то значи да катастар неће постићи ни свој прави технички ни свој привредни циљ“.²⁾ Као што се види, Удружење геом. и геод. интервенисало је по свим питањима која су била на дневном реду, као и онима које је Удружење инжињера својом претставком третирало. Указано је на време и тражило измену. У најтежим моментима, под најтежим околностима, Удружење је тачно предвидело исход резултата рада и на време интервенисало, тражило промену тога система, као једини услов да радови могу бити задовољавајући. Удружење геом. и геодета саглашујући се са терестичком методом, стајало је на становишту и стоји да уз прецизност савршених геодетских инструмената, катастар рађен један пут за увек, а овим путем добивени отисак, као верна претстава терена, смештена у једном бироу има дати све елементне употребљиве за све техничке и привредне циљеве.

Запостављање Геодетских инжењера у служби катастра.

Претставка инжињ. Удружења посветила је скоро читаву трећину своје претставке овоме питању, тако да се стекне дојам да је циљ претставке и све критике био само тај да су они једино позвани да узму све водеће послове у своје руке, те да израда доброг катастра зависи само од тога. Како је ово питање веома деликатно постараћемо се да се издигнемо на сасвим објективном посматрању изнад сталешке колотечине. Инжињерском удружењу или бар геод. културтех. инжењ. у служби катастра познато је да за целокупни овај дванаестогодишњи период, у погледу избора старешинског кадра нису одлучивале ни школска квалификација ни године службе нити играле улогу у избору старешинског

²⁾ Претседник Гл. Управе Удружења геом. и геодета г. Мравље, у својству Народног посланика, независно од рада Удружења иде даље и подноси интерпелацији на г. Министра финансија о незаконитом и несоцијалном раду бившег начелника и тражи писмени одговор. Одговор уопште није добио.

кадра, па је критика имала бити нечелна, а не сталешка, онако како ју је увек заступало Удружење геом. и геодета.

Непобитна је чињеница да су геод. културно технички инжињери упоређујући их са грађевинским инжињерима не само били запостављени, већ први од других просто употребљивани као пиони на шаховској табли, равни геометрима а ови опет курсистима ит.д. Истина је да су и студенти грађев. отсека Тех. фак. доспели и до инспекционих органа, а да та част али и дужност и одговорност није припада бар до одласка бившег начелника не само ни једном геометру са десетогодишњом праксом и одличном дипломом, већ ни једном геодетско-култур. техничком инђињеру, са 6—8 година службе. Тачно је и то, ма колико ово штетно утицало на ток послова, ма колико убијало вољу, они су за ово имали ослонца у Закону, супротно ономе што смо казали у погледу извршења Закона и Правилника. Али има нешто што геод. културно технички инђињери морају знати, а то је *подела геодезије на нижу и вишу*. Сигурно је и непобитно је да је геометарски кадар оснапособљен за све врсте радова ниже геодезије, реч је о дипломираним. Познато је да виша геодезија почиње тамо где се почиње узимати у обзир кривина земљина. Исто времено познато је, да још досад, *нигде и ни у једној земљи катастар земљишта нису израдили ни грађевински ни геодетски инђињери већ само и искључиво геометри*. Не треба мислити да геод. инђињер чим ступи у службу катастра, да треба да има водећи положај, ма да су се геометри специјално за овај посао спремали и стручно и практично, дошли до довољног знања и оснапспособљени за све радове на кат. премеру. Геодетским инђињерима је познато да геометри у Одељењу катастра данас раде са успехом и радове који прелазе делокруг ниже геодезије, а на име тригонометријску мрежу II. и III. реда изнад 5 км., а такође и нивелиман виших редова, а резултати не заостају за оним које дају геодетски инђињери, док их са грађевинским инж. неможемо упоредити јер ови нису то радили. Удружење геометара кроз сво време стајало је на принципу да у геодетској струци, геодетске послове воде геодетски стручњаци на свим геодетским пољима, у делокругу свог стручног знања, а што су се и неовлаштени и неквалификовани увлачили унутра, крвица је до оних који су били у могућности да доносе геодетско законодавство, али и до високих геодетских кругова који су

Анкета

Удружење Југ. инжињ. и архитеката завршава своју претставку захтевом да се од геодетских стручњака професора Универзитета образује анкетна комисија, која ће многе негативне чињенице у Оделење катастра утврдити. Од свих предлога ове претставке, овај је заиста најбољи и најправилнији, али и најцелисходнији. Анкетну комисију тражили су поједини геометри још 1933. год. једино анкета врховних геодетских стручњака утврдила би све недостатке до сада извршених послова, а првобитно: *Одступање од Законских прописа и Правилника*. Анкета би утврдила све наведено како у овој преставци тако и излагања овог коментара, али и све оно што је Удружење геом. и геодета кроз читавих 10 година износила. Анкета би утврдила да Закон о катастару земљишта није примењен у најбитнијим својим принципима. Да омеђавање ни јавних добара, ни приватних имања није спроведено по прописима Правилника. Да се након детаљног премера врши основ нивелманске мреже т. ј. само прецизни нивелман, док се о техничком и допунском у поште не говори. Да је премер извесних градова, а затим премер варошица рађен супротно законским прописима, а извесни рађени и са ђацима на практичним радовима. Да је увођење нестручног особља и стварања несолидне конкуреције имало рђавих последица.

Да је катастарски премер извршен по невероватним и до сада нечуvenим ниским ценама, које ће нас скupo коштати, кад за све друге техничке срхе сем пореске, морад-немо накнадно мерити. Да су заведене систем и организација имали штетних последица по већ извршени премер. Анкета би утврдила још нешто, за нас геометре веома важно, а на име да је геометарски сталеж и под оваквим околностима и животним условима, по цену свог здравља издржали десетогодишњи напорни дневни па и ноћни рад који се просечно може рећи кретао око 12 часова. Геометри, као извршни органи, без обзира на систем, организацију и персоналну политику дали су таکав резултат са којим сваки геометар може бити поносан. Да је Закон био примењен са резултатом кога су дали геометри, тада би се без претеривања могло рећи да је катастар Србије израђен по најсавршенијој методи, а резултат премаше све до сад у овом правцу добијене. Геометарски сталеж је пожртвовано радио, а на све

недостатке на време указао. Ако би се анкета упутила у испитивању тачности т.ј. анализирање појединачних радова геометара и геодета инжињера, онда би се видело да сразмера броју особља и учињеним грешкама било би сразмерно, премда је Оделење сматрало да су и једни и други непогрешиви, па је стога Правилником предвидело да све грешке сами о свом трошку исправе, а ово је уникум, јер само онај који ништа не ради, само тај ништа не греши.

Но наша жеља не иде у испитивању грешака, ни геометра, ни геод. инжињера, већ у концептацији свих геодетских снага на овом великим техничком, културном и привредном пољу.

Предлог за измену и допуну Уредбе број 1100-V-32 г.

о облашћењу за извођење јавних геодетско геометарских радова и о условима стицања тог облашћења:

Господине Начелниче,

Удружење геом. и геодета Краљ. Југославије сматра да је неопходно потребно, да вам скрене пажњу на извесне чињенице, које проистичу из Уредбе бр. 1100-V-32 г.

1.) Чл. 6 т. 4 Уредбе 1100-V-32 допушта, да свако приватно предузеће може вршити јавне геод. геометарске радове свих врста и обима, ако има само једног намештеника овлашћеног за вршење таквих радова. То су највећим делом предузећа основана за вршење техничких радова, која немају органске везе са јавним геодетско геометарским радовима и кад предузму извршење каквих јавних геод. геом. радова; то чине само у недостатку радова своје струке или због неспособности чланова предузећа да успешно и стручно предузимају радове из области своје струке.

Предузимајући извршење гдод. геом. радова, које сматрају неизбиљним те рентабилним пословима проводе нелојалну конкуренцију према стручно квалификованим геод. инжињерима, геодетима и геометрима, и извршују предузете послове квалитетивно слабо. Није редак случај да техничка предузећа при извршењу каквих геод. геом. радова повера-

вају самостално извршење послова нестручним органима студантима грађевинским па чак и машинским инжињерима, назови техничким чиновницима и т. д., што такође ствара као последицу слаб квалитет извршених радова.

У интересу квалитета извршених радова, струке и сталежа т. ј. свих оних који су се специјално стручно спремали за вршење јавних геод. геом. радова требало да имају искључиво право на то, неопходно је потребно провести измене и корекције у Уредби 1100-V-32 у следећем: а) да предузијати и вршити јавне геодетско геометарске радове могу само она предузја, чији регистровани чланови имају стручне и моралне квалификације за то геод. инжињери, геодети и геометри и да су овлашћени т. ј. положили прописне испите. б) Да код таквих предузећа сваки намештеник односно технички помоћник, коме се поверава самостилно вршење послова било у бироу, било на терену, мора бити стручно квалификован дипломирани геод. инжињер, геодета односно геометар.

2) По члану 35 ст. 1 т. 4 Уредбе 1100 стиче се право за вршење јавних геод. геом. радова без овлаштеничког испита, ако је дотично лице инжињер, геодета или геометар уз остале услове провело најмање 15. година у државној катастарској служби.

Чл. 4 Закона о катастру земљишта и друге уредбе у вези са њим, захтевајући да инжињери геодети и геометри запослени у другим гранама државне службе односно бавинске и самоуправне (код водних задруга..) морају испушњавати исте услове и геод. геом. послове у делокругу тих установа вршити у свему по одређбама чл. 4. Закона о катастру, те тиме неоспорно имају исте услове као и њихови колеге у државној кат. служби.

Неправда је, дакле учињена што и они на основу тих услова не могу стечи иста права, те је услед тога немоновно унети допуну: да и они после 15 година одговарајућег рада и службе стичу аналогно право.

3) По чл. 11 Уредбе а у вези чл. 4 поред дипломираних геометара, геодета и геодетско-култур-техничких инжињера могу полагати геометарски испит и тиме стечи услове за вршење јавних геод. геометарских радова још и култур-технички и грађевински инжињери, који су дипломирали у земљи или на страни, „где су најмање кроз четири (4) сeme-

стра обавезна геодезија и геодетске практичне вежбе са обавезним полагањем стручног испита из тих предмета“.

При изради Уредбе 1100-V-32. имао се свакако у виду програм из геодезије на београдском Техничком факултету. јер само на томе факултету слушаоци грађевинског отсека имају такав наставни програм из геодезије, какав се помиње у Уредби, У Загребу (где постоји специјални отсек за инжињере геодезије и култур-технике) и Љубљани и на сваком Техничком факултету у иностранству слушаоци грађевинског отсека немају одговарајући наставни програм из геодезије, да би по Уредби 1100-V-32. могли полагати тај испит. На грађевинском отсеку било кога Техничког факултета учи се два до три (2-3) семестра геодезије без зимских теренских вежби летње теренске праксе, без изrade елабората и планова на основу података добивених на терену и без закључног завршног испита из геодезије. Но то је и по све разумљиво.

Геометру, геодети и геодетском инжињеру геодетска наука и пракса је струка, којом се искључиво у пракси бави, те се за њу специјално у школи спрема. Грађевинским инжињерима пак геодесија је само помоћна грана уколико је потребно, да исту примене код пројектовања и извршења грађевинско-инжињерских објеката-железница, тунела, водоградњи, мостова и т. д. Другим речима грађевински инжињери слушају мање више геодезију енциклопедијски, као помоћну за припремни испит а није им то стручна група од почетка до kraja студија, са којом би изашли на дипломски испит, какав је случај са геодетским инжињерима, геодетима и геометрима. Како данас има велики број геометара, геодета и геодетских инжињера, који су се специјално спремали и искључиво се у својој пракси баве геодезијом и њеном применом, то у свима техничким гранама државне, бановинске, самоуправне или приватне службе примена геодезије фактично и није више у рукама грађевинских инжињера, јер свуда је то поверено углавном стручњацима-геометрима, геодетима односно геодетским инжењерима. Међутим, поред свега тога Уредба 1100-V-32 допушта полагање испита и тиме стицање услова за вршење јавних геометарских радова и грађевинским, инжињерима па чак и грађ. техничким, култур-техничким и шумарско-техничким чиновницима. Тако се је и могло десити да добију право вршења свих геодетских послова и они грађевински инжињери, који нису слушали геодезију ни

толико колико се тражи по Уредби 1100, већ слушали енциклопедијски 2-3 семестра по наставном програму на грађевинском отсеку у Загребу, Љубљани или коме Техничком факултету у иностранству. А када се то право може дати таквом грађевинском инжињеру, онда се по истој логици може дати и једном машинском инжињеру или архитекти, ако има три године праксе, јер и они уче по два семестра геодезију. Када већ има људи и то довољно који су се специјално и стручно спремали за тај позив и том се струком искључиво баве, онда је у интересу струке и квалитет послова императивно захтева, да се апсолутно забрани даље баратање по тим пословима људима, који се нису за то споцијално спремали и није им то чиста струка.

Треба dakле неминовно изменити Уредбу 1100-V-32 тако, да грађевински и култур-технички инжењери (без геодетске групе т.ј. који нису геодетско-култур-технички инжењери) не могу више полагати геометарски испит и не могу стећи услове за вршење јавних геод.-геометарских радова. Тиме ће добити и геодетска струка и геодетски сталеж и подићи квалитет послова а грађевински инжењери упутити на своје грађевинско поље рада, за које су се и спремали и на које једино и имају право. Према томе у Одељењу катастра имали би полагати геометарски испит било ради напредовања у служби т.ј. државни чиновници испит било ради приватне праксе сви геометри и геодети без обзира у којој су грани државне, бановинске, самоуправне или приватне службе запослени.

Да грађанским инжењерима то није струка доказ је и то, што они не би могли полагати из геодезије државни стручни инжењерски испит у Мин. грађевина, јер тамо положу само из они техничких дисциплина, које су им биле стручни предмети после припремног испита а то на грађевинском отсеку није случај са геодезијом. Па и нова Уредба о Техничком факултету у Београду од 2. V 935. доказује то исто, јер предвиђа специјалну геодетску групу т.ј. отсек на коме би слушалац и после припремног испита имао да слуша и полаже геодетске дисциплине као стручну групу, што ће рећи да грађеринским инжењерима геодезија није и не може бити струка па не могу ни имати право на њу.

4) У вези са наведеним под 1) потребно је и геодетске односно геодетско-култур-техничке инжењере искључити

од полагања испита у Мин. финансија. Државни стручни инжењерски испити концентрисани су за све инжењерске струке у Мин. грађевина осим за њих, је је по Уредби 1100-V-32 резервисано то за Мин. финансија. Укине ли се одговарајући став у Уредби 1100-V-32 односно и у Правилнику 1578/25 М. Ф., Мин. грађевина извршиће допуне у Правилнику своме и геодатско-култур-технички инжењери као и остале инжењерске струке полагаће испит у Мин. грађевина из своје струке а у Мин. финансија би полагали само геодети и геометри, без обзира где су запослени.

Разуме се, да самим тим отпада и питање овлаштења. Право за извршење комасација регулише Закон о комасацији, право за извршење катастра путем приватних предузећа регулише Уредба о изради катастра путем приватних предузећа а у опште геод. послове моћи ће да раде они, који имају стручне квалификације и положен државни испит из своје струке т.ј. геодети и геометри у Мин. финансија а геодетски односно геод.-култур-технички инжењери у Мин. грађевина. Сви остали, грађевински и култур-технички инжењери, грађ.-технички, култур-технички, и шумарско-технички чиновници, који су досада бесправно и нестручно учествовали у тим пословима и тиме срозавали квалитет послова и конкурисали онима, којима је то струка и чије је то искључиво право, били би изкључени од тога.

Молимо Вас, господине Начелниче, да детаљно проучите то болно питање геометарске струке и сталежа и предузмете енергичнене мере за извршење предложених измена у Уредби 1100-V-32 и Правилнику 1578/25.

Уколико се принципијелно слажете са нашим предлогом и ако желите, да ћемо Вам детаљно обрађен предлог, како да се те промене проведу у Уредби 1100 и Правилнику 1578/25. те да буде у интересу и струке и сталежа и да се подигне квалитет послова, чему се нада и очекује од Вас струка и сталеж.

Примите, господине начелниче, уверење о нашем одличном поштовању.

Секретар,

Дим. Милачић, с. р.

Претседник,

Милан Мравље, с. р

Пред доношењем новог Правилника о Паушалу.

Према обавештењима у Оделењу катастра и држ. добара припрема се нови Правилник о паушалном систему плаћање за теренске радови на новом премеру. — Пошто до сада нисмо добили на увид и мишљење пројекат тога Правилника, чemu се безуветно надамо, мислимо да није на одмет да изнесемо неколико сугестија, које је одобрila Главна годишња скупштина у Загребу на основу трогодишњег искуства.

1) Главна управа Удружења, као претставник свих југословенских геометара и геодета имајући у виду интересе струке и сталежа као и велики задатак извођења катастарских радова у нашој земљи у пуној хармонији и сарадњи између Оделења катастра и државних добара и Удружења геометара и геодета сматра за неопходан услов те сарадње, да се сви пројекти и Правилници подносе претходно Удружењу на мишљење. Овим Удружење мисли да узме активног учесника у раду Оделења без икаквих егоистичких претензија. Мишљење претставника Удружења било би саветодавног карактера о чemu би Оделење потпуно независно и објективне доносимо своје одлуке.

2) Главна управа очекује, да ће нови Правилник прецизно, јасно и недвосмислено одредити величину минимума; распоред и трајање теренског и канцелариског времена; категорију терена; радну снагу за сваку секцију и став и надлежност комисије за процену постигнутог минимума.

3.) Трогодишње искуство дало је безброј примера злоупотреба нејасних одредаба Правилника на штету геометара и геодета, Трогодишње искуство је такођер најубедљивије изнело на видело све особине нејасности, замршености и потпуне непрактичности старог Правилника, кога су сви инспекциони органи потпуно различито тумачили и који ниједан од њих није у потпуности разумeo.

4.) Удружење геометара и геодета, јвеk свесно своје одговорности и строго водећи рачуна о интересима државе најискреније а једно и најнергичније тражи да Правилник буде јасан; да у Правилнику не буде одредаба о којима ће доносити своје одлуке инспекциони органи. Геометар, кад буде знао потпуно сигурно,

да његово право не може нико изиграти, он ће үнети у свој посао, сав свој таленат, све своје үмне и физичке снаге дубоко үверен да ће тај труд бити запажен и објективно материјално и морално награђен. Тај елан је неоцењиво благо а он се може створити и одржати када геометар сазна да његов рад оцењују људи руковођени великим идејом правичности,

5.) Сви геометри очекују, да ће новим правилником бити одређено теренско и канцеларијско време у односу 7:5. Геометри очекују да ће комисија за процену паушале морати изићи на терен и да ће се обрачунавање вршити једнобразно у свима секцијама.

Само такав рад донеће позитивне резултате, само такав рад геометри ће схватити као истинску тежњу, да се њихов тешки и напорни рад правилно разуме и оцени. Једно ново разочарење имало би тешких реперкусија на целокупни успех рада и имало би недогледних последица. Крајње је време да се геометарски сталеж озбиљније позабави проблемима рационализације система радова а то ће моћи ако се уведе ред, законитоста и пуна равноправност.

ВЕСТИ

† Војин Шћепановић

22. јуна ове године, након дугог и тешког боловања умро је у свом родном месту Ливадама код Бијелог Поља Војин Шћепановић, геометар. Покојни Шћепановић завршио је геометарски отсек Државне средње техничке школе у Београду 1929. Одмах после дипломског испита ступио је у Државну службу, коју је већином провео код Кат. секције у Битољу. Син сиромашних родитеља, још одмах после свршеног 4 разреда гимназије, као дете, али и енергични младић, предузимљив и разумљив, прима се службе у једном предузећу да би помогао себе и своје родитеље, да доц-

није, као млад геометар, настави стање о својима до краја свог живота. За њега су породица и служба биле светиље; никад се о та двоје није огрешио. Оличење поштења, чврст карактер, безграница воља за рад, и живот, провлачила се је као нит кроз цео његов живот. Маларија је прво учинила своје обарајући се на његов организам и ако чврсти оштар као динарска стена, пред њом је поклекнуо, јер је нагризла његов организам и створила терен за неумитну туберкулозу која је пуних пет година стругала његов организам. Умро је у цвету своје младости, онда кад је као друг и човек освојио наша срца, као



и свих оних који су га бар мало познавали. Мислећи о њему тешко је написати и један једини редак или рећи једну реч. Помисао на овакве редове оноге ко га истински познаје, одузима сваку моћ, пружима га језа, довољно је рећи умро је Војин. Ти си мртав друге, незаменљиви пријатељу, за нас све. топли колега свијују нас, почивај мирно, нека ти је вечна слава и помен.

B. Дракулић.

Апел на колеге геометре

Већином свим геометрима је познато каква је несрћа постигла нашег колегу Велка Будића, који је изгубио ногу. Приликом Скупштине секције Београд, било је речи да се учини један апел на колеге да својим прилозима омогуће куповину вештачке ноге. Кол. Јајковић упутио је већ у том смислу један апел, кога већина није примила. Придружујући се овоме апелу, ми се обраћамо овим путем и молимо све колеге, да се овом апелу одазовете, те да приликом исплате

принадлежности за месец септембар одвојита макар колико и сетите се овог нашег друга. Нога је већ поручена. Нужно је да се исплати до септембра, т. ј. почетком септембра. Све прилоге послати на адресу Јајковић Спасо, шеф кат. управе — Чачак.

Указ о катастарским чиновницима

У име Његовог Величанства Краља Петра II, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра финансија, постављени су:

У Министарству финансија: за катастарског инспектора 6 групе *Лука Јагер*, катастарски геометар 7 групе; за катастарског геометра 7 групе, *Албин Келбл*, геометар 8 групе.

У Дравској финансијској дирекцији у Љубљани: за катастарског геометра 7 групе, *Франо Торновец*, геометар 8 групе.

У Савској финансијској дирекцији у Загребу: за вишег катастарског инспектора 5 групе, *Вилим Шмид*, виши катастарски геометар 6 групе; за вишег катастарског геометра 6 групе, *Франо Бон*, катастарски геометар 7 групе; за катастарске геометре 7 групе *Крунослав Трнинић* и *Рафаило Апнерић*, геометри 8 груне.

У Врбаској финансијској дирекцији у Бањој Луци: за вишег катастарског инспектора 5 груне, *Стеван Вуковајац*, геометар 6 групе; за катастарског геометра 7 групе, *Јожа Север*, геометар 8 групе.

У Дринској финансијској дирекцији у Сарајеву: за вишег катастарског инспектора 5 групе, *Матија Петровић*, виши катастарски геометар 6 групе; за вишег катастарског геометра 6 групе, *Драгушин Жеровник*, геометар 7 групе.

У Зетској финансијској дирекцији у Подгорици: за вишег катастарског инспектора 5 групе, *Марко Цар*, виши катастарски геометар 6 групе.

У Дунавској финансијској дирекцији

у Новом Саду: за вишег катастарског инспектора 5 групе, **Стеван Милојевић**, виши катастарски геометар 6 групе; за катастарског геометра 7 групе, **Здравко Графонор**, катастарски геометар 8 групе.

Постављење инспекционих органа на новом премеру

Решењем г. Мин. финансија постављени су за инспекционе органе на новом катастарском премеру **Инж. Мишић Милоје**, шеф тригонометристичке секције у Урошевцу, и геом. **Мишић Петар**, шеф среске катастарске секције у Охриду. За шефа тригонометријске секције у Урошевцу **Мијатовић Милована**, кат. геометра.

Постављења

За катаст. помоћ. геометре постављени су г.г. Кокот Франц, Лалић Љубомир, Милојевић Велимир, Пепић Вујо, г-ца Кучара Хелена, г.г. Марић Фрањо, Граборов Виталија, а инж. Подпечан Алојз за мин. пристава 8 групе.

Постављења кат. пом. геом.

Решењем г. Мин. финансија постављени су за кат. помоћне геометре 9 пол. групе **Мулабдић Хасан** у фин. дир. Подгорица, **Мијушковић Драго**, у сп. кат. секцију у Деспотовац, **Ристић Петар**, у сп. кат. секцији у Жагубици, **Филиповић Борис** у кат. секцији у Рековцу, **Тодоровић Љубомир** у кат. секцији Д. Милановац.

Постављење чинов. приправника од 9. пол. групе

Михаиловића Бранка, Милосављевића Бисенију, Гавриловић Ангелину, Гажона Карла, Чанкушић Зојка, Бандовић Андона, Булатића Марка, Буђана Анда, Гајшака Владимира, Глазберга Конрада, Ђурицу Момчила, Јојкића Дину, Казира Ива-

на, Лековића Драгољуба, Лучића Блашку, Муратића Ениса, Николића Борисава, Пајевића Мирка, Пајковића Мирка, Полака Драгутина, Поповића Александра, Радовића Јована, Садовића Азиса, Стојменовића Љубомира, Толказера Јосипа, Трифуновића Драгослава, Ђурића Милана, Николића Борисава, Дековића, Дражића Ђорђа, Пинта Аврама, Кланића Миленка, Феллбауар Павла, Ђоковића Јована, Жубића Александра, Пјановића Коству, Димитријевића Бранка, Момировића Јована, Планчака Михаила, Развковића Ђирила, Драмушкића-Стефановића Тихомира, Симића Властимира, Јовановића Ратка, Милошевића Антуна, Зеца Ивана, Миленовића Миодрага, Тодоровића Димитрија, Хунбер Слободана, Јеремића Бошка, Петровића Славка, Јаневића Стевана.

Премештаји

Фал Густав в. Кат. геом. из Кат. упр. Б. Петровац у Кат. управу Гломачу, Милостражић Милорад, чин. припр. из Кат. управе Вараждин у Кат. упр. Бачка Паланка, Фалатов Иван, в. д. шефа Кат. секције у Ивањици, у Кат. упр. Марибор, Нерат Зоран, чин. припр. из Кат. сек. Ужице у Кат. упр. Марибор, Шуковић Петко, чин. припр. из Кат. упр. Ваљево у Кат. у Копривници, Касановић Владимир, чин. припр. из Кат. секције Ужице у одељење, Хрнић Петар из Кат. управе Нашице у Кат. управу Загреб и околина, Тонше Волфганг, Кат. геом. из Кат. упр. Гломач у Сански Мост, Вукашиновић Јован, Кат. пом. геом. из Кат. управе Јајце, у Кат. управу Бања Лука. Билић Стеван, чин. припр. из Кат. управе Сански Мост у Кат. управу Босански Петровац, Радетић Никола, чин. припр. из Кат. упр. Бања Лука у Кат. управу Јајце, Ђоревић Тихомир, чин. припр. из Фин. дирек. Н. Сад у Ужице, Козоморић Богољуб из Кат. сек. Ужице у фин. дир. Н. Сад, Мићић Миленко

из Кат. секције Лозница у Кат. секцију Бежанија, Вуковић Деспот, чин. припр. из Кат. управе Сомбор у Кат. управу Панчево, Мијовић Драгутин, Кат. пом. геом. из Кат. упр. Вуковар у Кат. управу Пакрац, Лакићевић Марко из Кат. управе Прилеп у Кат. управу Ђаковица, Алић Миодраг, чин. припр. из Ваљева у Кат. упр. Аранђеловац, Бажовец Станко, Кат. пом. геом. из Кат. управе Ваљево у Кат. упр. Аранђеловац, Краљевић Шериф, чин. припр. из Кат. управе Шабац у Кат. сек. Баина Башта, Велимировић Филип, чин. припр. из Кат. секције Рековац у Ваљево, Зокић Лазар, чин. припр. из Кат. управе Ваљево у Кат. секцију Рековац.

Постављени за тех. дневничаре дип. геометри

Недић Драгослав, Филиповић-Алић-Хајдак, Илић Љубомир, Берковић Кубре, Ђуровић Видо, Рајовић Гаврило, Дувакин Никола, Решковић Мислав, Станковић Ратомир, Јовановић Бранко, Шмолу Иван, Голубовић Мијорад, Димитријевић Петар, Радовић Шала, Нурикић Халис, Тринки Давид Данилов Михаило, Крижанац Мартин, Расић Драгић, Илић Александар, Пејовић Светолик, Тодоровић Немања, Миленковић Бранко, Јовановић Пантелија, Фемић Јован, Михаиловић Мијорад, Шилак Рела и Владимира Михаило.

Постављење

Решењем г. Мин. пољопривреде постављен је за геометра Аграрног Повереништва у Битољу г. Милош Гајић.

Премештаји

Решењем г. Мин. финансија премештени су г. г. Штепановић Радомир, из Кат. Секцији Охрид у Јубовији, Лековић Василије из Кат. Секције Ариле у Јубовији, Драгићевић Блажко

из Кат. Секције Охрид у Чачку, а Поповић Душан из Кат. Секције Охрид у Кат. Упуаву Битољ.

Постављења нових в. д. шефова среск. кат. секција

Решењем г. Мин. финансија постављен је за в. д. шефа среске кат. секције у Трстенику г. Радусиновић Благоша, геометар. За в. д. шефа среске кат. секције у Доњиј Милановац г. Јовановић Буро, геометар. За в. д. шефа среске кат. секције у Охриду Пенчића Чедомира, геометра.

Земљишне књиге код Среског суда у Пожаревцу

Г. Министар правде наредио је да се код Среског суда у Пожаревцу 15. августа текуће године отворе земљишне књиге и то за катастарске општине: Шљивова, Поповац, Набрће, Крављи Дол, Батуша, Пругово I део, Пругово II део, Живица, Саваковац, Братинац, Велико Црниће, Мало Црниће, Тириковац, Мрежане, Трњане, Дрмино, Берање, Петка, Калиште, Батовац, Дубравица, Вратарац, Кленовник, Драговац, Касидол, Бубушинац, Велико Село, Костолац, Топоница, Мајуревац, Баре и Лучица.

Повереник за оснивање земљишних књига у Пожаревцу, завршио је своје радове за поменуте 32 катастарске општине, док су још у току завршили радови на оснивању земљишних књига за преосталих осам катастарских општина: Аљудово, Забрга, Кула, Шапине, Польана, Смољинац, Божевац и Пожаревац.

15. августа ове године престаје тапијски систем за пренос и оптерењивање имена у поменуте 32 катастарске општине, јер га замењује систем земљишних књига. Овај систем знатно појевстињава, убрзава и упрошћава извршење правних послова у погледу непокретности.

Тога дана почиње и поступак за исправљање: Рок за подношење пријаве у поступку за исправљање одређен је на годину дана, тојест до 14 августа 1936 године закључно.

Све пријаве у поступак за исправљање земљишних књига, као и сви други поднесци, записници и прилози, ослобођени су од такса, како код првостепеног тако и код другог и трећег степеног суда, у колико служе поступку за исправљање земљишних књига.

Из Уредништва

Већина колега, нарочито младих, који пишу чланке за „Гласник“, цртају слике, графиконе и т. д. редом у тексту што изазива прецртавање ради израде клишеа, а тиме отежавају и стварају сувишан посао, umесто да заисте у тексту назначе само место где долази са сл. 1., сл. 2., сл. 3., и т. д. молимо да се о овом води рачуна, да се слике засебно цртају. Настојати да цртежи — слике буду што мање, но да задрже јасноћу са свим својим ознакама. Величина формата Гласника је $10\frac{1}{2} \times 18$ па је вужно водити рачуна да слике не буду веће — види „Гласник“ св. 3 стр. 160, 161, 162 и 169.

Из Гл. Управе

Позивају се и моле сви Оделци из старих и новообразованих кат. секција да изволе све преостале бројеве „Гласника“ свеска бр. 3 год. 1935 вратити на адресу г. Бернеа, Адмираза Геперта бр. 68. — Београд, Кат. Управа. Моле се колеге по оделцима дасе „Гласник“ само и искључиво доделеју члановима Удружења. Овим путем извештавамо да ћемо обуставили даљу експедицију

Гласника свим колегама у новообразованим Кат. Управама, док не регулишу чланства.

Iz Sekcije „Beograd“

Usled novog razmeštaja na terenskim radovima organizovani odelci prestali su funkcionisati, a novi još nijesu ni organizovali, radi čega je nastao zastoj u radu „sekcije“. Zato pozivamo sve geometre sa novoga premera, da u novo-stvorenim sreskim Kat. sekcijama odmah organizuju nove odeljke i da redovno uplaćuju članarinu i samo čekovnim računom dostavljaju. Isto tako da nam se dostavi tačan spisak članova i uprava odeljka.

Ovim putem pozivamo sve kolege koji su na izlaganju i po Kat. upravama, da nam dostave članarinu po izveštaju da su članovi Udrženja, inače ćemo im uskratiti „Glasnik“ i brisati ih iz članstva. Specijalno pozivamo kolege iz novo osnovnih Kat. Uprava se teritorije Dunavske i Drinske banovine da se po pravilima upišu u sekciju Novi Sad ili Sarajevo. No mi ćemo ih i dalje tolerirati kao članove udruženja sekcije „Beograd“, ako izveste Upravu sekcije i plate članarinu u protivnom овоје poslednji broj, koji im dostavljamo i brisaćemo sve one, koji prema ovome ne postupe.

Pozivamo Upravu odelka, da za svakog pojedinca proveri do kada je platio članarinu u starom odeljku.

Sve do 1 novembra dostavljati svu пошту на adresu sekretara Milovanovića, пошта Bujanovac — Vardarska Banovina.

Istivremeno obaveštavamo članove да је rad Beogradske sekcije потпуно координiran sa radom Gl. Uprave, а о резултатима рада Gl. Uprave имате извештај у прошлом броју „Glašnika“